

Vad gör vi nu?

Den odlade laxen är det största hotet mot vad som är kvar av vildlaxstammarna i Atlanten

Det vetenskapliga beviset för att den odlade laxen är det största hotet mot vad som är kvar av vildlaxstammarna i Atlanten, är här.

"... farm Atlantic salmon have both genetic and competitive impacts on wild populations. As a result of domestication over several generations, genetic changes have reduced the capability of farm salmon to survive in the wild, especially during the marine phase. Overall farm salmon showed an estimated lifetime success of 2% of that of the native wild salmon, and results were consistent in three separate cohorts. Hybrids were intermediate in lifetime success between the wild and the farm (27% - 89% relative to wild). In the second generation hybrids, some 70% of the embryos died in the first few weeks as a result of outbreeding depression. This condition is caused by genetic incompatibilities between the parents but does not occur until the second generation when recombination of the parental genes has taken place. Taking our results alongside those available in the literature, it can be concluded that genetic changes leading to reduced survival in the wild is a feature of all domesticated salmon and trout and consequently hybrids between farm and wild fish also have reduced survival.

*Source: McGinnity, P. et al. 2003. Fitness reduction and potential extinction of wild populations of Atlantic salmon *Salmo salar* as a result of interactions with escaped farm salmon. Proceedings Royal Society London B (2003). DOI 10.1098/rspb.2003.2520. "*

<http://www.seaweb.org/resources/73update/farmedsalmon.html>

Nu finns det forskningsresultat som tydligt beskriver vad som är fel. Det som tidigare argumenterats via ett logiskt resonemang får nu stöd av resultatet i ett 10 årig noggrant forskningsprojekt. Kontentan av rapporten är

det som många har fruktat och nu går inte att vifta bort, ett faktum som är tyvärr mycket dystert. Atlantens vilda laxstammar är under allvarligt utrotningshot.

Nu är inte längre frågan om det är sant eller inte. Utan frågan är: - Vad Gör Vi Nu?

Vill vi ha kvar vildlaxen i Atlanten måste något radikalt göras och fort. Nu behövs handlingskraft. Jag tror att alla har tröttnat på debatten om vad är orsaken till tillbakagången av de vilda laxstammarna. Nu har vi facit i hand för vad som idag är det största hotet. Det är viktigt vad vi gör med detta.

För Östersjölaxen är det för sent? Kanske inte?! Det kan också för denna finnas ett liten hopp. Men då måste vi agera.

Som vi redan vet, politiker rör sig sakta om de är inte "piskade" att skynda sig. Myndigheter är också långsamma i sitt agerande. Beslutprocessen är lång och stöter på en hel del byråkratiska hinder. Olika lokala intresseorganisationer är för små så att ansvariga skall över huvudtaget stanna och lyssna. Vildlaxfrågan måste ha högsta prioritet i den politiska debatten, men inte en månad och sedan falla i glömska.

Jag har inte svaret på frågan "Vad gör vi nu?". Vad jag tycker är ett godtagbart första steg är en nordisk genomgripande laxorganisation där alla som är villiga att engagera sig, kan hitta ett konstruktivt debattforum och dialogpartners, samt har möjligheten att samarbeta över gränserna. Vilka lösningar passar olika regioner runt om Skandinavien är en fråga som behöver lösning och som kan vara ett konkret uppdrag för en sådan nordiskt organisation. Men så länge vi är splittrade i små grupper och försöker med "stora/små" ansträngningar påverka utvecklingen vi har inte stora chanser att lyckas.

Vi måste enas runt kärnfrågan och prata med ett enda röst för att allt energi och resurser fokuseras på lösningar som betyder något i det stora sammanhanget. Sportfiskare, naturälskare, marinbiologer, i princip alla intresserade parter borde samlas under samma tak. WWF, Greenpeace, Belona, Naturvårdsverket, ... alla organisationer, privata eller statliga som också har vildlaxen på sin agenda, gör ett fantastiskt jobb. Men nu behövs en "Projektledare" som står på vildlaxens sida och driver målmedvetet fram en räddningsaktion. Den behöver bara vara lojal mot vildlaxen och inte kunna anklagas för dubbelmoral.

Dialog och kompromisspolitik har skapat den aktuella krissituationen för vildlaxen. Kohandeln och ständiga uddlösa debatter har inte hjälpt heller införandet av åtgärder som skulle ha gett en 180° kursändring i utvecklingen.

Visst det känns bittert och maktlöst. Men kan vi bara fortsätta stå med armarna i kors och titta på? Kanske inte alla gör det, men att bara jobba med lokala insatser i otakt med det verkliga behovet, har varit en del av det gemensamma misslyckandet. Det är just detta som är ett gemensamt misslyckande! Vi kan inte sopa under mattan eller försöka hitta bortförklaringar. Vi är själva en del av fiaskot.

En eventuell "Skandinaviskt Laxorganisation" i sig är inte lösningen utan plattformen där allt skall samlas. Den kan vara "Spindeln i Nätet". Men utan ett gemensamt engagemang och stöd kommer den också att misslyckas.

Fundera på det! Men glöm inte att tiden är knappt och vildlaxens framtida existens är i mycket stor fara. Om vi accepterar att det släpps ut 2 miljoner odlade laxar årligen ur odlingskassarna runt Skandinaviska vatten, då kan utgången för vildlaxstammarna bara vara en. Total utrotning!

Är det som Vi vill, då är det lugnt. Vi behöver inte stressa oss. Fiskeindustrin och politikerna fixar det utan att vi behöver röra ett enda finger. Då kommer de att omvandla Atlanten till ett Put & Take vatten, de är bland annat Norges Fiskeminister, hand i hand med norska laxodlingsindustrin.

The Norwegian Salmon Association uppmanar alla eldsjälar som känner för vildlaxarna runt om Skandinavien att ena sina krafter. Hur och vad vi gör i 2004 kan vara avgörandet för vildlaxstammarnas framtida existens.

Gott Nytt År!

Petru Dima - Nyköping 2004

THE NORWEGIAN SALMON ASSOCIATION

**KÖP INTE
NORSKT ODLAD LAX**